

TISKOVÁ ZPRÁVA

ČHMÚ vydává vše o „Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2013“

Praha, 23. 10. 2014

Dnešním dnem vychází souhrnný materiál Úseku ochrany čistoty ovzduší Českého hydrometeorologického ústavu „Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2013“. Ročenka srozumitelně hodnotí kvalitu ovzduší, popisuje výskyt smogových situací a úrovně emisí. V grafech, mapách, tabulkách a textových komentářích dokumentuje nejen stav ovzduší v roce 2013, ale i jeho dlouhodobý vývoj a příčiny.

Ovzduší České republiky je nejvýznamněji zatíženo částicemi PM_{10} a $PM_{2,5}$, benzo[a]pyrenem a přízemním ozonem. „Většina imisních charakteristik látek znečišťujících ovzduší od roku 2000 vykazuje příznivě sestupný trend s dílčími meziročními výkyvy. Pokles je ale méně výrazný než v 90. letech. Nicméně v roce 2013, podobně jako v letech předešlých, koncentrace některých látek se škodlivými dopady na lidské zdraví překročily své imisní limity na řadě lokalit,“ seznamuje se závěry analýz ČHMÚ jeho ředitel Václav Dvořák.

Nejzávažnější situace zůstává v aglomeraci Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek, kde k překračování imisních limitů dochází ve všech zónách. Vysoké koncentrace škodlivin zde způsobuje po obou stranách hranice vysoká koncentrace průmyslové výroby, hustá zástavba s lokálním vytápěním pevnými palivy a rozvinutá dopravní infrastruktura.

Na kvalitě ovzduší v Praze a Brně se podepisují nadlimitní koncentrace škodlivin pocházející převážně z dopravy.

Zhoršená kvalita ovzduší není problémem jen aglomerací a větších měst, ale i malých sídel, kde se suspendované částice a benzo[a]pyren dostávají do ovzduší převážně z lokálního vytápění. „Lze ovšem předpokládat, že i v obcích, kde tyto škodliviny nejsou měřeny, mohou být jejich koncentrace zvýšené i nadlimitní,“ doplňuje náměstek ČHMÚ pro ochranu čistoty ovzduší Jan Macoun.

Imisní limit suspendovaných částic PM_{10} byl překročen na 5,7 % území České republiky, kde žije 15,9 % obyvatel. Imisní limit suspendovaných částic $PM_{2,5}$ byl překročen na 2,4 % území České republiky, kde žije 9,6 % obyvatel. Roční průměrné koncentrace benzo[a]pyrenu překročily imisní limit na 17,4 % území České republiky, kde žije 54,5 % obyvatel. Část území i obyvatel České republiky byla v roce 2013 vystavena i nadlimitním koncentracím přízemního ozonu (25,6 % území a 8,2 % obyvatel).

Lokálně byl překročen imisní limit pro arsen a kadmium. Na několika lokalitách s vysokou intenzitou dopravy byl naměřen nadlimitní oxid dusičitý. Nadlimitní obsah benzenu, olova, niklu, oxidu siřičitého a oxidu uhelnatého nebyly v roce 2013 naměřeny na žádné měřicí stanici Státní imisní sítě.

Na ročence pracoval kolektiv odborníků ochrany ovzduší ČHMÚ. Prezentovaná data o kvalitě ovzduší ČHMÚ byla naměřena ve Státní imisní síti za spolupráce laboratoří ochrany ovzduší. Údaje verifikoval a zpracoval do databáze Informační systém kvality ovzduší. Ta zahrnuje i výstupy spolupracujících institucí – zdravotních ústavů, ČEZ, a. s., Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i., České geologické služby, Výzkumného ústavu vodohospodářského TGM, v.v.i., Hydrobiologického ústavu, městských úřadů. Zahrnuty jsou i informace z příhraničních oblastí Německa a Polska. Zpracování emisních údajů zajišťuje ČHMÚ ve spolupráci s Českou inspekci životního prostředí, úřady obcí s rozšířenou působností a CENIA. Podílí se na něm i Český statistický úřad, Centrum dopravního výzkumu, v.v.i. a Výzkumného ústavu zemědělské techniky, v.v.i. Podklady dodal i Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, ČSÚ, Ředitelství silnic a dálnic ČR a Ústav dopravního inženýrství hl. m. Prahy.

Ročenka vychází v tištěné podobě, její elektronickou podobu najdete na webových stránkách ČHMÚ http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/13groc/gr13cz/Obsah_CZ.html. Společně se souhrnným tabelárním přehledem „Znečištění ovzduší a atmosférická depozice v datech, Česká republika 2013“ je distribuována i na CD.

Kontakty:

ČHMÚ Praha-Komořany: Ing. Václav Novák, e-mail: vaclav.novak@chmi.cz, tel.: 244 032 421

ČHMÚ Praha-Komořany (pro smogové situace): Mgr. Ondřej Vlček, e-mail: vlcek@chmi.cz, tel.: 244 032 488

ČHMÚ Praha-Libuš (Centrální laboratoře imisí): Ing. Jiří Novák, e-mail: novakj@chmi.cz, tel.: 244 033 451

ČHMÚ Ostrava: Mgr. Libor Černíkovský, e-mail: cernikov@chmi.cz, tel.: 603 511 908

ČHMÚ Brno: Mgr. Robert Skeřil, Ph. D., e-mail: robert.skeril@chmi.cz, tel.: 724 774 028

ČHMÚ Hradec Králové: Ing. Martina Černá, e-mail: martina.cerna@chmi.cz, tel.: 495 705 040

ČHMÚ Plzeň: Ing. Tomáš Fory, e-mail: fory@chmi.cz, tel.: 604 221 364

ČHMÚ Ústí nad Labem: Ing. Helena Plachá, e-mail: placha@chmi.cz, tel.: 724 522 390